

Симптоми травматичного стресу

№ з/п	Група симптомів	Опис проявів
1	Повторне переживання	<ul style="list-style-type: none"> • Нав'язливі думки та спогади: <ul style="list-style-type: none"> • несподівані, небажані думки про подію, які постійно повертаються • Повернення до минулого: <ul style="list-style-type: none"> • яскраві, немов реальні «спалахи» травматичної події, що супроводжуються сильними емоціями та фізичними відчуттями, ніби все відбувається знову • Нічні жахіття: <ul style="list-style-type: none"> • повторювані сни, пов'язані з травмою • Сильна емоційна або фізична реакція на тригери: <ul style="list-style-type: none"> • будь-які подразники (звуки, запахи, місця), що нагадують про травму
2	Уникнення	<ul style="list-style-type: none"> • Уникнення розмов, думок чи почуттів, пов'язаних з травмою • Уникнення місць, людей чи ситуацій, що нагадують про подію • Соціальна ізоляція: <ul style="list-style-type: none"> • відсторонення від друзів, родини, втрата інтересу до раніше улюблених занять
3	Негативні зміни в мисленні та настрої	<ul style="list-style-type: none"> • Зниження інтересу до діяльності, яка раніше приносила задоволення • Відчуття відстороненості від інших людей, «емоційне оніміння» • Стієке негативне переконання про себе, світ чи майбутнє: <ul style="list-style-type: none"> • «Я поганий/ погана», «Світ небезпечний», «Нічого хорошого не буде» • Відчуття провини або сорому за те, що сталося • Нездатність відчувати позитивні емоції: <ul style="list-style-type: none"> • радість, задоволення, любов
4	Зміни в збудливості та реактивності	<ul style="list-style-type: none"> • Постійна настороженість, відчуття, що потрібно завжди бути напоготові • Проблеми зі сном, безсоння, часті пробудження • Дратівливість, спалахи гніву або агресивна поведінка • Труднощі з концентрацією уваги • Перебільшена реакція переляку на незначні подразники <ul style="list-style-type: none"> • гучний звук, раптовий рух